

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Podle MŠMT č.j. 050/03-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí ve vzdělávacím programu, MP MŠMT č.j. 13586/03 je tato tematika součástí ŠVP ZŠ Josefov.

Téma je rozčleněno na:

1. VAROVNÉ SIGNÁLY

1.1 VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA

Varovný signál je určen pro varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události. Signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 sekund. U elektronických sirén je signál doplněn o verbální informaci upřesňující druh ohrožení.

Po akustickém tónu sirény, při vyhlášení varovného signálu „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“ bude následovat tísňová informace z hromadných sdělovacích prostředků (republiková, regionální a místní působnost) pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

Zazní při bezprostředním ohrožení mimořádnou událostí nebo při jejím nenadálém vzniku.

1.2 POŽÁRNÍ POPLACH

Není varovným signálem. Je určen ke svolání jednotek požární ochrany. Signál je vyhlášen přerušovaným tónem po dobu 60 sekund.

Zazní při požáru za účelem svolání jednotky požární ochrany.

1.3 ZKOUŠKA SIRÉN

Signál je vyhlášen nepřerušovaným tónem po dobu 140 sekund.

Zazní při ověřování provozuschopnosti a provádí každou první středu v měsíci ve 12 hodin.

Akustické zkoušky sirén jsou prováděny pravidelně celostátně a oznámeny předem v hromadných informačních prostředcích.

1.4 ZÁSADY PŘI OHROŽENÍ

Při ohrožení, kde je vyrozumění pomocí sirén, zprávou v rozhlase, televizi, tisku, hlášení místního rozhlasu, pojízdného rozhlasového vozu, magnetofonů a od spoluobčanů je třeba dodržovat následující zásady:

- respektovat a snažit se získat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, rozhlasový vůz, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele a podobně)
- nerozšiřovat poplašné a neověřené zprávy
- varovat ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí
- netelefonovat zbytečně – telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena
- nepodceňovat vzniklou situaci
- pomáhat sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem

- nejdříve zachraňovat lidské životy a zdraví, pak zachraňovat majetek
- uposlechnout pokynů pracovníků záchranných složek, orgánů státní správy a samosprávy

1.5 EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné situace nebo nařízené evakuace.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Obsahuje:

- Základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu.
- Předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor.
- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti.
- Přenosné rádio s rezervními bateriemi.
- Toaletní a hygienické potřeby.
- Léky, svítilnu.
- Náhradní oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku.
- Kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

2. DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

Zjistíte-li mimořádnou událost (požár, havárii chemického nebo průmyslového zařízení...), která ohrožuje osoby nebo majetek, okamžitě volejte číslo **150 - (Hasičský záchranný sbor)**

Při předávání zprávy uveďte:

- kde hoří
- co hoří
- své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte
- po skončení hovoru zavěste a čekejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy o požáru.

Pomoc zdravotnické záchranné služby se vyžaduje při všech stavech ohrožujících život.

Přivolává se prostřednictvím telefonu **155 - Zdravotnická záchranná služba.**

Pokud jste svědky dopravní nehody nebo spáchání trestního činu volejte telefonní číslo **158 Policie ČR nebo 156 - Městská policie. Můžeme také použít telefonní číslo integrovaného záchranného systému 112 – nahrazuje všechna ostatní čísla.**

2.1 Poskytování první pomoci

Poskytování první pomoci je začleněno **do programu prevence**. Žáci se pod odborným dohledem naučí poskytovat první pomoc v nejčastějších situacích, se kterými by se mohli setkat.

V předmětech fyzika a chemie se žáci seznámí s poskytováním první pomoci při přírodních katastrofách dále při požárech a různých haváriích.

2.2 Povodně

Nebezpečí povodní je zařazeno do učiva **zeměpisu v šestém ročníku** a učiva **fyziky v osmém ročníku**.

Žáci se seznámí se vznikem povodní, s jejich následky a dopadem na životní prostředí, poskytnutím první pomoci postiženým.

2.3 Požáry

Nebezpečí vzniku požáru a jeho následků je zařazeno do učiva **fyziky v devátém ročníku** - požáry vzniklé el. proudem; do učiva **zeměpisu v šestém ročníku** – požáry vzniklé sopečnou činností; do učiva chemie – oheň a člověk, požáry v přírodě, veřejných objektech, bytech chatách, chalupách, v automobilech.

Žáci se seznámí se vznikem požárů, s jeho následky a dopadem na životní prostředí, poskytnutím první pomoci postiženým (nadýchání kouře, popáleniny).

2.4 Havárie

Jaderná havárie je začleněna do učiva **fyziky v devátém ročníku**. Havárie ropných tankerů je začleněna do učiva **fyziky v sedmém ročníku**. Do učiva **chemie** jsou zařazeny havárie v továrnách, dopravě, jaderných elektrárnách; výbuch plynu, závaly. Dále budou žáci seznámeni se značením nebezpečných chemických látek.

Žáci se seznámí se vznikem havárií, s jejich následky a dopadem na životní prostředí, s poskytnutím první pomoci postiženým (poleptání, popálení...).

2.5 Vichřice

Téma vichřice je zařazena do učiva **zeměpisu v šestém ročníku** a učiva **fyziky v osmém ročníku**.

Žáci se seznámí se vznikem vichřice, s jejími následky a dopadem na životní prostředí, poskytnutím první pomoci postiženým.

3. Praktický nácvik

Na začátku školního roku proběhne čtyřhodinový kurz, kde budou žáci seznámeni se vznikem mimořádných událostí, jejich druhy a chováním člověka v těchto mimořádných událostech (vyhlášení, tísňová volání, evakuační zavazadlo...).

Na konci školního roku (červen) proběhne praktický nácvik evakuace školy. Evakuace bude vyhlášena školním rozhlasem.

Obsah jednotlivých témat je rovněž začleněn do učiva jednotlivých předmětů.

Ochrana člověka za mimořádných okolností na 1. stupni

1. stupeň:

V 1. ročníku v prvouce se žáci seznamují s bezpečnostními pravidly při cestě do školy, s čísly tísňového volání a se zásadami přivolání pomoci.

Ve 2. ročníku v prvouce se seznamují se zásadami první pomoci, učí se přivolat pomoc nejen pro sebe, ale i pro ostatní občany, znovu se připomínají čísla tísňového volání.

Ve 3. ročníku v prvouce se žáci učí zvládat situace hromadného ohrožení a reagovat při mimořádných událostech na pokyny dospělých osob. Seznamují se také s problematikou povodní a požárů.

Ve 4. ročníku se žáci v přírodovědě učí dodržovat zásady bezpečného chování, požádat v případě potřeby o pomoc, poskytnout první pomoc zraněným osobám, učí se o povodních.

V 5. ročníku v přírodovědě se učí ošetřit drobná poranění a zajistit lékařskou pomoc. Seznamují se s živelnými pohromami – povodněmi a vichřicemi.

S varovnými signály a s náplní evakuačních zavazadel jsou žáci seznámeni v rámci nácviku evakuace školy.

2. stupeň:

6. ročník

Integrovaný záchranný systém

Důležitá telefonní čísla

První pomoc při různých zraněních- teorie + praktický nácvik

7. ročník

Přírodní události (povodně, zemětřesení, přírodní požáry, vichřice, bouřka, sesuvy půdy, laviny)

Varování a vyrozumění (sirény)

Evakuace + evakuační zavazadlo

První pomoc při těchto událostech

8. ročník

Epidemie a pandemie

Infekční choroby (žloutenka, úplavice, salmonela, ptačí chřipka, prasečí chřipka)

Prevence před šířením infekčních chorob

9. ročník

Havárie způsobené člověkem (požáry, chemické havárie, dopravní nehody)

Terorismus a sabotáže

Varování a vyrozumění (sirény)

První pomoc při haváriích

Evakuace + evakuační zavazadlo

Zpracovaly: Mgr. Radka Hejnová, Mgr. Hana Hejmanová